

ZAKLJUČNA KONFERENCA projekta ESS

Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2011 do 2014

RAZVIJAMO TEMELJNE ZMOŽNOSTI IN ODKRIVAMO SKRITO ZNANJE ODRASLIH

Ljubljana, 20. marec 2014

ZAKLJUČKI

1. delovne skupine:

Raziskovanje prakse, usposabljanja in nova učna gradiva, tri naloge, s katerimi bogatimo razvoj pismenosti

1. Vodja in moderatorka delovne skupine:

mag. Estera Možna, Andragoški center Slovenije

2. Strokovna in organizacijska podpora:

Katja Bider in Špela Lenič, Andragoški center Slovenije

3. Število udeležencev v delovni skupini: 33

Udeleženci delovne skupine so prihajali iz sledečih organizacij:

- 3 predstavniki javnih zavodov s področja vzgoje in izobraževanja (NUK, Center za Slovenščino),
- 4 udeleženci javno veljavnih programov,
- 16 sodelavcev ljudskih univerz (direktorji ter strokovni sodelavci),
- 1 sodelavec drugih izobraževalnih organizacij,
- 1 predstavnik zasebnih podjetij,
- 8 sodelavcev ACS.

4. Cilji delovne skupine:

- Predstavitev rezultatov aktivnosti »Razvoj pismenosti od 2012 do 2014«, ki so se pod vodstvom ACS dosegli na ravni celotne aktivnosti. V delovni skupini so bili uvodoma poudarjeni tisti rezultati, ki predstavljajo dodano vrednost aktivnosti Razvoj pismenosti.
- Pogovor:
 - o uporabnosti predstavljenih gradiv in modelov v izobraževanju odraslih na splošno;
 - o tem, kako bi še lahko prispevali k bogatitvi področja in k nadaljnjemu razvoju temeljnih zmožnosti odraslih v Sloveniji.

5. Potek dela v delovni skupini:

Uvodni prispevek mag. Estera Možina »Uvod v delovno skupino Raziskovanje prakse, usposabljanja in nova učna gradiva, tri naloge, s katerimi bogatimo razvoj pismenosti«.

Sledile so tri skupine predstavitev, saj so se v zaokroženih prispevkih predstavili: člani skupine akcijskega raziskovanja, voditelji usposabljanja strokovnih delavcev v omrežjih za izobraževanje ranljivih skupin in štirje učitelji oziroma mentorji, ki so aktivno sodelovali pri

nastajanju novih učnih gradiv, ki jih bodo spremljali glavni naratorji, glavni junaki izobraževalnih filmov.

- V prvi skupini, ki je bila namenjena predstavitvi dela skupine za akcijsko raziskovanje, smo predstavili proces učenja skupine in ključne dosežke v obliki kompleta e-knjižic z opisniki, ki so si jih udeleženci lahko tudi ogledali. Uvodno predstavitev je pripravila Špela Lenič, sledile so predstavitve treh predstavnic iz skupine za akcijsko raziskovanje: Darja Kušar, Ljuba Fišer in Alenka Magajne.
- V drugi skupini so izvajalci usposabljanja predstavili novosti, ki so bile uvedene v proces spopolnjevanja izkušenih učiteljev in mentorjev, ki delajo na področju izobraževanja ranljivih odraslih, pa tudi nov model stalnega strokovnega spopolnjevanja, ki je rezultat projekta. Uvodna prispevka sta imeli Katja Bider in Natalija Žalec.
- V tretji skupini je bil glavni poudarek na predstavitvi izkušenj, spoznanj in novih izzivov, ki so jih tekom sodelovanja pri izdelavi serije izobraževalnih filmov Na poti do življenjske uspešnosti, zabeležili štiri učitelji oziroma mentorji, ki so aktivno sodelovali pri nastajanju teh učnih gradiv. Uvodno predstavitev je pripravila Špela Lenič. Sledili so štiri učitelji in mentorji, ki so aktivno sodelovali pri nastajanju teh učnih gradiv, spremljali pa so jih glavni naratorji: Alenka Magajne in Simon Vidmar, Helena Matavž in Danijela Nusdorfer, Matjaž Vodeb in Nejc Pokec, Lea Zlodej in Ruda ter Tone Šalomon. Na koncu je svoje izkušnje z gradivom predstavila učiteljica, ki poučuje v programih UŽU že 20 let in je nova učna gradiva preizkušala v praksi: Slava Šarc.

V spremljevalnem delu programa je bil omogočen ogled odlomkov iz filmov v posebnem prostoru ob konferenčni dvorani ves čas poteka konference.

- Skupna razprava in zaključki

6. Mnenja in predlogi po predstavitev prispevkov in skupne razprave:

Uvodoma je bilo poudarjeno, da sedanji projekt Razvoj pismenosti 2011-2014, temelji v večji meri na razvojnem delu, z manjšim raziskovalnim delom. Predhodno temeljito raziskovalno delo je omogočilo, da drugi projekt sloni na trdnih strokovnih izhodiščih in teoretskih spoznanjih. Rezultati projekta, učna gradiva, strokovna gradiva, model izobraževanja učiteljev, se povezujejo v celoto na povsem nov način, in ne enega, na naštetih novih načinov, kar omogoča številne nove uporabe vseh teh gradiv: ne le v strogo izobraževalne namene, tudi pri svetovanju odraslim za izobraževanje, kot pripomoček pri vrednotenju, sredstvo za motivacijo odraslih za izobraževanje, in kar nas posebej veseli, kot novo orodje, ki ga ob minimalni pomoči učiteljev lahko odrasli udeleženci izobraževanja uporabijo za samostojno učenje in delo doma. To je bilo poudarjeno kot bistvena dodana vrednost tega projekta.

Na podlagi plenarne predstavitve in predstavitev rezultatov projekta v skupini lahko sklenemo naslednje:

- Izkušnje dve in pol letnega projekta kažejo, da je za dobre aplikativne rezultate potrebno imeti odlične raziskovalne rezultate - aktivnost Razvoj pismenosti in

dosežki, ki smo jih predstavili danes, slonijo na raziskovalnih spoznanjih iz prejšnjega projekta, ki smo ga izvajali v letih 2009-2011 (Teoretska spoznanja smo zapisali v monografiji *Obrazih pismenosti*).

- Razvojno delo je kontinuiran proces naslonjen na dolgoletne izkušnje sodelavcev Andragoškega centra Slovenije, praktikov v izobraževanju odraslih in izvajalskih organizacij. Te izkušnje, z drugimi besedami 'doktrina izobraževalnega dela z ranljivimi skupinami odraslih', velja upoštevati pri pripravi kriterijev kakovosti pri bodočih razpisih, to pomeni, da se jih ne sme spregledati, če hočemo dosežati želene učinke pri teh ciljnih skupinah odraslih.
- Kontinuirana in zavzeta skrb nacionalne institucije na določenem področju omogoči, da se razvije in pokaže kakovost strokovnega znanja – menimo, da je škoda, da se ta skrb razpusti, ker se s tem razprši tudi kakovostno strokovno znanje. Treba bi bilo projekt pripeljati do konca, se pravi zaokrožiti gradiva (izobraževalna gradiva za odrasle, razvoj opisnikov) na področju temeljnih zmožnosti. Metoda akcijskega raziskovanja, ki je omogočila spoj strokovnih in življenjskih izkušenj pri izobraževalnem delu na eni strani ter znanstvene metode raziskovanja, dokazano rodi rezultate.
- Menimo, da smo s projektom začeli proces razvojnega dela na področju temeljnih zmožnosti, opredelili smo minimalno in optimalno raven, ni razloga, da se delo ne bi nadaljevalo na višjih ravneh. Pri tem delu lahko sodeluje več razvojnih nacionalnih in drugih ustanov, pritegne se lahko različne deležnike.
- Izobraževalna gradiva za odrasle, opisnike temeljnih zmožnosti in modele izobraževanja učiteljev pripravljamo z mislijo na rezultate raziskave PIAAC. Menimo, da imajo rezultati projekta, zaradi vsega povedanega in vpetosti v raziskovalne rezultate, trajnejšo vrednost.
- V zvezi z javnim dobrom v zvezi z rezultati projekta, je bilo izpostavljeno, da smo kot koristniki sredstev Evropskega socialnega sklada, dolžni prepustiti javnosti vse izdelke in storitve. Menimo, da področje javnega dobrega presega meje naše države in da bi se morali z razvojnimi in drugimi dosežki v izobraževanju odraslih promovirati v naši širši domovini Evropi. V razpravi se je namreč pokazalo, da bi bilo nujno potrebno izobraževalne filme podnasloviti in prevesti. Npr. v AZM Maribor prikazujejo izobraževalni film *Sporazumevanje v maternem jeziku udeležencem tečajev slovenskega jezika*. Za tuje govoreče ljudi je sicer slovenski film nerazumljiv in morajo posamezen dele prevajati sproti.
- Ob koncu je bil podan še predlog za bodoče pripravljavce projektov, in sicer ta, da je treba v okviru nacionalnih razvojnih projektov omogočiti mednarodno promocijo dosežkov in rezultatov, samo tako jih bomo lahko ohranjali in se strokovno dvigali.

Zapisala:

Mag. Estera Možina, ACS